

Analyzing Chazal עיונים בחז"ל

פרשת שמות גליון מ' 56

דברי התורה לעילוי נשמות החיילים שנפלו
ולעילוי נשמות אלוהי עבדי אריה בן חיים יעובנס
ולעילוי נשמות הרב יוסף בן הרב שמשון פרלמן
ולפואת הפצועים

הרב רועיאל שונברון**פרשת שמות פרק א' פסוק א'****ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו**

הבעל הטורים מסביר שהאותיות הראשונות של המילים "שמות בני ישראל הבאים" מאייתות את המילה שביה. והפסוק אומר לנו שלמרות שבני ישראל היו שבויים הם לא שינו את שמם.

אם ננתח את הפירוש הזה נוכל לשאול את השאלה הבאה. נראה שהבעל הטורים אמר שמה שעלול היה לגרום לבני ישראל לרצות לשנות את שמם הוא העובדה שהם שבויים במצרים. אני יכול להבין שאם בני ישראל חיו במדינה חופשית, אולי הם היו רוצים להתחקות אחריהם, ולהפוך לחלק מהחברה ולהשתמש בשמות שלהם. אבל בוודאי שמישהו שהוא מדוכא לא היה רוצה לקבל על עצמו את שמם של המדכאים אותו. אם כך, מדוע העובדה שבני ישראל היו בשבי יגרום להם לרצות לשנות את שמם, זה היה צריך לגרום להם עוד יותר לרצות לשמור על שמם?

התשובה יכולה להיות שאדם שמרגיש שהוא אזרח סוג ב', תמיד יחפש דרכים להתחבב על האדונים שלו בתקווה שזה ישפר את מצבו, לא משנה כמה לא סביר הסיכוי שמאמצים מסוג זה יצליחו.

זה ישים גם בחיינו. כאשר אדם יוצא לעבודה ונמצא במצב בו האנשים סביבו והבוסים שלו הם עדיין לא שומרי תורה ומצות, מטבע הדברים יהיה לנו רצון לעשות דברים כדי להתחבב עליהם. וזה עלול לגרום לנו חס ושלום להיות רפויים בתחומים מסוימים של עבודת אלוהים שלנו. עלינו להיות זהירים ביותר כאשר אנו מוצאים את עצמנו במצבים אלו, צריך לעבוד קשה כדי לוודא שאנו מחזיקים מעמד בכל ההיבטים של עבודת השם שלנו.

RAV ROYALE SCHONBRUN

פרשת שמות פרק א' פסוק א'

ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו

The Ba'al Haturim explains that the first letters of the words **שמות בני ישראל** spells out the word **שביה** which means captives. The Ba'al Haturim says the Pasuk is telling us that even though B'nei Yisroel were captives, they didn't change their names.

The Ba'al Haturim seems to be saying that what might have caused B'nei Yisroel to want to change their name was the fact that they were captives in Mitzrayim. I can understand that if they were people were living freely in a country that they might want to emulate and become part of the society by using their names, but why would anyone living in an oppressed country want to use names of their oppressors? Why would the fact that B'nei Yisroel were in captivity make them want to change their name? It should have made them want to keep their names!

The answer could be that a person who feels like he is a second-class citizen will always be on the lookout for ways to make themselves likeable by their captors. This is true no matter how unlikely or unsuccessful they are.

This is applicable in our lives as well. When a person goes out to the workforce and is in a situation where the people around him are not yet religious, we naturally have a desire to do things that will make us likeable. This might chas v'shalom cause us to become lax in certain areas of our avodas Hashem. We must be supremely careful when we find ourselves in those situations to work extra hard to make sure we hold strong to all aspects of our avodas Hashem.

הרב רועיאל שונברון

פרשת שמות פרק א' פסוק א'

ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו

הבעל הטורים מסביר את הקשר בין סוף הפרשה הקודמת לתחילת פרשת שמות. שלפני שיוסף מת, הוא אמר לבני ישראל שלמרות שהמצרים שינו את שמו לצפנת פענח – שם מצרי, אין לשנות את שמם לשמות מצריים.

אם ננתח את פירוש בעל הטורים הזה, נוכל לשאול את השאלה הבאה. יוסף לא שינה את שמו שכן רק בקרב המצרים הוא נקרא בשמו המצרי, בעוד שבמשפחתו המורחבת של יעקב אבינו, הוא עדיין נקרא יוסף. יוסף הזהיר אז את בני ישראל לא לקחת על עצמם שמות מצריים כשהם בחוץ בין המצרים, למרות שהם שומרים את שמותיהם היהודיים בבית כשהם נמצאים בקרבת יהודים אחרים. אני יכול להבין את הבעיה בכך שיהודים ישנו לחלוטין את שמם לשמות מצריים, זה עלול לגרום להם לאבד את זהותם היהודית. אבל אם בינם לבין עצמם ששם הם היו רוב הזמן, הם עדיין השתמשו בשמותיהם היהודיים, זה אמור לשמור על זהותם היהודית חזקה?

התשובה יכולה להיות שאיננו מבינים את הכוח שיש לשינוי קטן להשפיע על כל זהותו של האדם הן לטובה והן לרעה. כאן חשש יוסף שגם אם הם ישמרו את שמותיהם היהודיים בינם לבין עצמם, ההשפעה על זהותם היהודית עדיין תיפגע מכך שיקראו להם בשם מצרי, אפילו לעיתים רחוקות כשהם מעורבים עם המצרים.

זה שיעור חשוב מאוד גם עבורנו. למרות שאין איסור להחזיק בשמות לא יהודים, אנחנו עדיין צריכים להבין שכל שינוי קטן שאנו עשויים לעשות בעבודת ה' שלנו כדי להקטין את עבודתנו וכו', יכול להשפיע הרבה יותר על עבודת ה' הכוללת שלנו ממה שאנחנו יכולים אולי לדמיין. גם ההפך הוא הנכון. אם אדם מבצע אפילו שינוי קטן כדי להגביר את עבודתו לאלוהים, לעולם איננו יודעים עד כמה תהיה לכך השפעה על הגדולה הכללית שלו. בשל כך עלינו להיות ערניים כדי להבטיח שלא ננקוט צעדים קטנים כדי למזער את עבודת ה', ובמקביל להבין שלכל צעד קטן שנעשה בעבודת ה' יהיו השלכות אדירות בגדולה הכוללת שלנו.

RAV ROYALE SCHONBRUN

פרשת שמות פרק א' פסוק א'

ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו

The Ba'al Haturim explains the connection between the end of last week's Parsha and the beginning of Shemos as the following: Before Yosef died, he told B'nei Yisroel that even though the Egyptians changed my name to **צפנת פענח** – an Egyptian name, you should not change your names to Egyptian names.

If we analyze this Ba'al Haturim, we can ask the following question. Yosef didn't change his name. He was only referred to as **צפנת פענח** by the Egyptians. His own family still called him Yosef. Yosef was then warning B'nei Yisroel to not take on Egyptian names when they were among the Egyptians even though they keep their Jewish names at home when they were around other Jews. I can understand the problem of Jews totally changing their names to Egyptian names and how that could cause them to lose their Jewish identity. But if they still used their Jewish names amongst each other, why wouldn't that keep their Jewish identity strong?

The answer could be that we do not understand the power of a small change to impact a person's entire identity both for the good and the bad. Yosef was worried that even if they kept their Jewish names amongst themselves, the impact on their Jewish identity would still be harmed by being called an Egyptian name even infrequently when they were involved with the Egyptians.

This is a very important lesson for us as well. Even though it is not prohibited for us to have non-Jewish names, we still need to realize that any small change that we might make in our avodas Hashem to accommodate our jobs or other areas of life can have a much greater impact on our overall avodas Hashem. The opposite is true as well. If a person makes a small change to increase his avodas Hashem, we never know how much of an impact it will have on his overall growth. We need to be vigilant to ensure that we do not take any small steps to minimize our avodas Hashem and at the same to realize that any small step we take in our avodas Hashem will have tremendous ramifications in our overall growth.

הרב רועיאל שונברון**פרשת שמות פרק א' פסוק א'****ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו**

הספורנו נותן הקדמה לכל ספר שמות, ההקדמה מסכמת את מה שהתרחש בשנים שבני ישראל היו במצרים, יציאת מצרים, מתן תורה ובניית המשכן. בתוך ההקדמה אומר הספורנו שבני ישראל הלכו בעקבות רצונותיהם, עבדו אלילים וה' העניש אותם בעבדות במצרים, עד שכמה מהם חזרו בתשובה והתפללו.

אם ננתח את פירוש הספורנו הזה נוכל לשאול את השאלה הבאה. בכל התקופה שבני ישראל היו במצרים, תמיד היו צדיקים שבוודאי התפללו שיסתיימו צרותיהם של בני ישראל. מכיוון שכך, אני יכול להבין שהקב"ה חיכה שבני ישראל יחזרו בתשובה כדי לגאול אותם, אבל מדוע אומר הספורנו שהקב"ה חיכה שכמה אנשים יחזרו בתשובה ויתפללו, הרי תפילת הצדיקים התרחשה ללא הרף?

התשובה יכולה להיות שלמען האמת אין לנו כל ידע או הבנה למי יש כוח תפילה גדול יותר ובאילו נסיבות. כמובן, כוח התפילה של צדיק הוא כוח מדהים, אבל כוחה של התפילה של מי שחוזר בתשובה על דרכיו הרעות ואז פונה לאלוהים, לפעמים יכולה להיות אפילו יותר חזקה. לזה חיכה ה', לתפילה של החוזרים בתשובה כדי שיוכל לגאול את בני ישראל מסבלם.

זה שיעור כל כך חשוב עבורנו. אנשים חושבים מי אני שאני צריך להתפלל עבור מישהו אחר. אני בהחלט לא צדיק גדול ועושה הרבה דברים לא בסדר, הם צריכים לבקש מהצדיק שיתפלל עבורם. עם זאת, אנו מזלזלים בכוחה של התפילה שבאה לאחר חזרה בתשובה. אם אדם לוקח על עצמו אפילו שינוי קטן אחד לטובה, ייתכן שלתפילותיו תהיה השפעה עצומה, ותוכל לעזור לעצמו או למישהו אחר. בזמננו, כאשר יש הרבה סבל בקרב בני ישראל אם כולנו ניקח על עצמנו שינוי קטן ואז נתפלל עבור מישהו, אנחנו איננו יודעים איזו ישועות עשויות לצאת מתפילתנו בשביל שאר אחינו בני ישראל.

RAV ROYALE SCHONBRUN

פרשת שמות פרק א' פסוק א'

ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו

The Sforno gives an introduction to the entire Sefer Shemos which summarizes what occurred in the years that B'nei Yisroel were in Mitzrayim, the exodus, the giving of the Torah and the building of the Mishkan. The Sforno says that B'nei Yisroel were following their desires by worshipping idols and Hashem punished them through the slavery in Mitzrayim until some of them repented and they prayed.

If we analyze this Sforno we can ask the following question. During the entire period that B'nei Yisroel were in Mitzrayim, there were always righteous people who were certainly praying for the troubles of B'nei Yisroel to end. This being the case, I can understand that Hashem was waiting for B'nei Yisroel to repent in order to redeem them, but why does the Sforno say that Hashem waited for some people to repent and pray? The prayer of the righteous was occurring constantly!

The answer could be that in truth we do not have any knowledge or understanding of whose power of prayer is greater and in what circumstances might be answered more. Of course, the power of tefillah from a Tzadik is an incredible force. However, the power of the tefillah of someone who repents their evil ways and then turns to Hashem can at sometimes be even more powerful. This is what Hashem was waiting for in order to be able to redeem B'nei Yisroel from their suffering.

This is such an important lesson for us. People think, "Who am I that I should pray for someone else? I'm certainly not a big Tzadik and do plenty of things wrong so only a tzadik should daven for them!" However, we underestimate the power of tefillah that comes after repentance. If a person takes upon himself even one small change for the better, his prayers can possibly have a tremendous impact to help themselves or someone else. In our times, when there is a lot of suffering among B'nei Yisroel, if we all take upon ourselves a small change and then daven for someone, we never know what kind of impact that could have on B'nei Yisroel.

Analyzing Chazal

A new and innovative program based on the methodology of the Alter of Slabodka with Rabbi Royale Schonbrun

Breathe life and excitement into learning the parsha of the week.

Learn the skills you need to analyze chazal and open up their depth and beauty to you.

Email us at Royaleschonbruncpa@gmail.com to receive our weekly 5-minute Analyzing Chazal podcast and Torah magazine on the weekly parsha.

Coming soon - live interactive shiurim in person or internet based where we breakdown the Chazal together in small groups. Details to follow.

For more information, please call 054-6374321

To listen to previous shiurim scan the QR code

If you want to sponsor an edition of Analyzing Chazal in l'iluy nishmas or in honor of someone, please contact us at 054 637 4321.

אם תרצו לקחת חלק בהפצת עלוני עיונים בחז"ל לעילוי נשמה או לרפואה שלמה, צרו קשר איתנו בטלפון 054-6374321